

นโยบายต่างประเทศของรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงครามต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน (ค.ศ. 1948-1957)

นางสาวสร้อยमुखข์ ยิ่งชัยยะกมล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1387-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

± 20900548

17 ก.ย. 2546

THAILAND'S FOREIGN POLICY TOWARDS THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA DURING FIELD
MARSHAL P. PIBULSONGGRAM'S GOVERNMENT (1948-1957)

MISS SOYMOOK YINGCHAIYAKAMON

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in International Relations

Department of International Relations

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1387-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

นโยบายต่างประเทศของรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ต่อ
สาธารณรัฐประชาชนจีน (ค.ศ. 1948-1957)

โดย

นางสาวสร้อยมุกข์ ยิ่งชัยะกมล

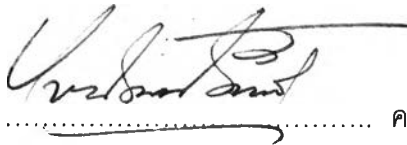
สาขาวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา

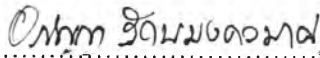
อาจารย์ศุภมิตร ปิติพัฒน์

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

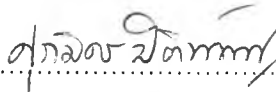

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ คำชู)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา รัตน์มงคลมาศ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ศุภมิตร ปิติพัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ ชูมาก)

สร้อยมุกข์ ยิ่งชัยยะกมล : นโยบายต่างประเทศของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงครามต่อ
สาธารณรัฐประชาชนจีน (ค.ศ.1948-1957). (THAILAND'S FOREIGN POLICY
TOWARDS THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA DURING FIELD MARSHAL P.
PIBULSONGGRAM'S GOVERNMENT (1948-1957) อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ สุกุมิตร
ปิติพัฒน์, 137 หน้า. ISBN 974-03-1387-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษานโยบายต่างประเทศของรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม
ต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วงปี ค.ศ. 1948-1957

จากการศึกษาพบว่าการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม
ตั้งแต่ ค.ศ. 1948-1957 ในลักษณะที่เข้าเป็นพันธมิตรกับมหาอำนาจค่ายโลกเสรีโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
สหรัฐอเมริกาและแสดงท่าทีเป็นปฏิปักษ์ต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน มิได้เกิดจากพื้นฐานเรื่อง
ความหวาดกลัวภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์ หากเป็นเพราะรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม เล็งเห็น
ว่าการดำเนินนโยบายเช่นนี้จะเป็นวิธีการที่ช่วยสร้างเสริมความเข้มแข็งของรัฐบาล ดังนั้น เมื่อได้
เห็นว่าประเทศในค่ายโลกเสรี เช่น อังกฤษ และ ฝรั่งเศส เริ่มปรับท่าทีต่อจีนไปในทางที่เป็นมิตร
มากขึ้น ตั้งแต่ ค.ศ. 1953 เป็นต้นไป รัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงครามจึงพยายามปรับความสัมพันธ์
กับสาธารณรัฐประชาชนจีนในระหว่าง ค.ศ. 1953-1957 อย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้

ภาควิชา.....ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ.....
สาขาวิชา.....ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ.....
ปีการศึกษา...2544.....

ลายมือชื่อนิสิต.....สร้อยมุกข์ ยิ่งชัยยะกมล.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....สุกุมิตร ปิติพัฒน์.....

#4181187224 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEY WORDS : FIELD MARSHAL P. PIBULSONGGRAM / THAILAND'S FOREIGN POLICY
TOWARDS THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

SOYMOOK YINGCHAIYAKAMON : THAILAND'S FOREIGN POLICY TOWARDS THE
PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA DURING FIELD MARSHAL P. PIBULSONGGRAM'S
GOVERNMENT (1948-1957) THESIS ADVISOR : MR.SUPAMIT PITIPAT, 138 pp. ISBN
974-03-1387-6

The main theme of this thesis is to study Thailand's foreign policy towards the
People's Republic of China during Field Marshal P. Pibulsonggram's government (1948-
1957).

Contrary to conventional wisdom, the rationale behind the conduct of Thailand's
foreign policy during Field Marshal P. Pibulsonggram's government was not the fear of
Communist threat. Thailand allied with the Western powers, especially the United
States and showed its antagonistic attitude towards the People's Republic of China
only because these foreign policies helped preserve the survival of the government.
Therefore, when the Western powers, such as Great Britain and France began to
convey signs of rapprochement towards the People's Republic of China from 1953
onwards, Thai government had to adjust its foreign policy towards the People's
Republic of China during 1953-1957.

Department.....International Relations.....

Student's signature.....*Soymook Yingchaiyakamon*

Field of Study.....International Relations.....

Advisor's signature.....*Supamit Pitipat*

Academic year..... 2001

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สุกมิตร ปิติพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่
กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังขอกราบขอบพระคุณ
ผศ. ดร.กมลดา เกษบุญชู - มีดี รศ. ดร.สมพงษ์ ชูมาก และรศ.ดร.อภิญา รัตนมงคลมาศ ที่ได้
กรุณาเอาใจใส่ ให้ข้อคิด และกำลังใจแก่ข้าพเจ้าตลอดมา รวมทั้งคณาจารย์ที่ภาควิชาประวัติศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนข้าพเจ้าอยู่เสมอ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาที่คอยสนับสนุนข้าพเจ้าในการฝ่าฟันอุปสรรค
ตลอดช่วงของการทำวิทยานิพนธ์

ข้าพเจ้าขอขอบคุณเจ้าหน้าที่กองจดหมายเหตุแห่งชาติที่ช่วยเหลือข้าพเจ้าเป็นอย่างดีใน
ระหว่างการค้นคว้าหาข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ส่วนหนึ่งของความสำเร็จในครั้งนี้นี้ยังเกิดจากเพื่อนๆทุกคนที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือ
ข้าพเจ้าเสมอมา ข้าพเจ้าจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
คำอธิบายคำย่อ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา	1
1.2 กรอบความคิด.....	10
1.3 สมมติฐาน	13
1.4 วิธีการศึกษา การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล	13
1.5 ขอบเขตการศึกษา	13
1.6 การนำเสนอ.....	13
1.7 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	14
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
2 รูปแบบการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงคราม ค.ศ.1948-1957	15
2.1 รูปแบบการดำเนินนโยบายของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงครามต่อ สาธารณรัฐประชาชนจีน.....	16
2.2 การประเมินภัยคุกคามจากสาธารณรัฐประชาชนจีนของรัฐบาล จอมพลป.พิบูลสงคราม.....	19
2.3 ปัจจัยที่ส่งอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงคราม ต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน	24
2.3.1 การรับรองรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน	25
2.3.2 การปราบปรามชาวจีนโพ้นทะเลภายในประเทศ.....	30
2.4 การดำเนินนโยบายสอดคล้องกับมหาอำนาจตะวันตก.....	36
3 การปรับเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงครามต่อ สาธารณรัฐประชาชนจีน ค.ศ. 1953-1957	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.1	การปรับเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงครามค.ศ.1953-1957..... 50
3.1.1	จุดเริ่มต้นของการทบทวนนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลพิบูลสงคราม ค.ศ.1953 52
3.1.2	การเข้าร่วมประชุมกลุ่มประเทศเอเชีย-แอฟริกาในเดือนเมษายน ค.ศ.1955 54
3.1.3	นโยบายของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงครามต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายหลังการประชุมกลุ่มประเทศเอเชีย-แอฟริกา ค.ศ. 1955-1957 57
	ก. การรับรองรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน 57
	ข. การปฏิบัติต่อชาวจีนโพ้นทะเลภายในประเทศ..... 59
	ค. การทูตประชาชน..... 61
	ง. นโยบายการค้ากับสาธารณรัฐประชาชนจีน..... 65
3.1.4	กระบวนการฟื้นฟูประชาธิปไตยกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายต่อ สาธารณรัฐประชาชนจีน 67
3.1.5	ปฏิกิริยาของรัฐบาลต่างประเทศต่อการปรับเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาล จอมพลป.พิบูลสงครามต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน 71
3.2	ท่าทีของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงครามต่อสหรัฐอเมริกา..... 75
3.2.1	การเข้าร่วมในองค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งประเทศ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้(SEATO)..... 76
3.2.2	การแสดงความเชื่อมั่นอยู่กับสหรัฐอเมริกาและ ปฏิเสธข่าวความสัมพันธ์กับสาธารณรัฐประชาชนจีน 78
4	สาเหตุของการปรับเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงคราม ต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน ค.ศ.1953-1957 84
4.1	สถานการณ์ระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปกับการปรับเปลี่ยน นโยบายของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงครามต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน ค.ศ. 1953-1957 84
4.1.1	การเจรจาเพื่อยุติการสู้รบในสงครามเกาหลีกับการทบทวน นโยบายต่างประเทศของรัฐบาลในค.ศ.1953 85
4.1.2	บทบาทของสาธารณรัฐประชาชนจีนในวงการการเมืองระหว่างประเทศ กับการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงคราม ... 90

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.1.3 สถานการณ์ระหว่างประเทศตั้งแต่ ค.ศ.1955 เป็นต้นไปกับการปรับเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงครามต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน	100
4.1.4 ความพยายามของสหรัฐอเมริกาในการป้องกันการปรับเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงครามต่อสาธารณรัฐประชาชนจีน	108
4.2 การรักษาความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกากับผลประโยชน์ของรัฐบาลจอมพลป.พิบูลสงคราม.....	111
5 บทสรุป.....	120
รายการอ้างอิง	126
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	138

คำย่อที่ใช้

- กต. เอกสารกระทรวงการต่างประเทศ
- มท. เอกสารกระทรวงมหาดไทย
- สร. เอกสารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี